

riti niti z besedo niti z udarci. Značilna posebnost se pripoveduje iz življenja slavnega ruskega skladatelja Rubinstejna. Ko je leta 1886 igral v Brüsslu, je opazil na klavirju pajka, kateri je strpno in brezgibno poslušal igro, a takoj pa zbežal, ko je umolknila. Kakor hitro se je igra vnovič oglasila, je prišel in poslušal.

NOVI SOVJETSKI KOLEDAR V DEJANJSKEM ŽIVLJENJU.

Iz Moskve se uradno poroča, da je sprejela vlada načrt odbora za koledarsko reformo. Leto se bo pričevalo vedno dne 1. oktobra in se deli v 72 tednov po pet dni v tednu. Že letos je bil vpeljan nepretrgani delovni teden. Mezde se bodo izplačevale vsakih deset dni enkrat. Vlada si obljubljuje veliko prihrankov od nepretrganega dela. Tedenski počitek (24 ur) bodo uživali delavci po vrsti. Glavni namen koledarske reforme je, da bodo tekli stroji neprestano. Vendar je izzval ta načrt toliko razburjenja med delavci, da je bila vlada primorana omiliti prvotno določbo. Vsem članom ene in iste delavske rodbine bo namreč dovoljen skupen tedenski počitek na isti dan.

Takole si je predstavljala reformo koledarja sovjetska vlada, čisto drugače pa se je ta izkazala v življenju. O tem prav zanimivo poroča moskovski delavski dnevnik »Gudok« z dne 13. decembra, ko piše:

Obupan, razkuštran mož je planil v sobo tovarniškega sovjeta. »Samo vi ste vsega krivi!« je vpil in s prstom kazal na vse posamezne člane. »Koliko let sem srečno živel s svojo ženo. No in zdaj — ločiti se bova morala!«

»Kaj ti je, Jurij?« so zavpili obtoženci in z ropotom skočili s svojih stolov. »Kaj čebnjaš, če nismo nikoli videli tvoje babnice?«

»Videli ali ne videli, to je brez pomena. Kdo je vpeljal pri nas nepretrgan teden? Vi, samo vi! In sedaj se naj bi jaz zavoljo vas še ločil?«

»Zdaj se je predsednik sovjeta vzravnal, naredil uraden obraz in zaklical: »Jurij! Opozarjam te, da je to nezaupanje lastnim voditeljem in obsojanje vladne delavne politike. Zagovarjati se boš moral, sicer prideš pred sodišče!«

»Briga me to! Le poslušajte moj zagovor! Prav kratek je in radoveden sem, za kaj me boste obsodili! Stroj torej tečejo vedno najprej, nedelje ni več, in vsi dobimo tedenski počitek v skupinah. No, moja žena ima prost dan v četrtek, jaz pa v petek. Pretekli teden sem jaz počival v četrtek, in ona v sredo. To pomeni, da je nikoli ne bom dohitel! Nikoli več nisva skupaj, da se pomeniva o družini in prostem času. Nobenega prijatelja ne vidim več, ker vsak ima drug prost dan. Pod milim nebom nimam nikogar, da bi se z njim razgovoril. Vsi smo raztepeni vam na ljubo. Ali je to življenje? Zaprite me, če hočete, a prav to vam bo vsak povedal. No, ali ste slišali? Zdaj pa mi pomagajte, če znate!«

Larin je sporočil Osrednjemu odbo-

ru za petdnevni teden, da kažejo uradi in javnost malo zanimanja za važno reformo. Pravočasno pa se je porigala cerkev. Tako so vpeljale petdnevko pravoslavne cerkve v Orehovu-Zujevu, središču predilne industrije.

Pokrajina večnega ledu. Dva načina lova na divje konje.

Nemci trdijo, da so odkrili najbolj severni del Amerike — ogromni otok Grönlandijo takozvani Vikingi že 500 let poprej, nego se je Kolumbu sploh sanjalo o novem svetu.

Grönlandija — pokrajina večnega ledu, leži med 60 in 83 in pol stopinj severne širine. Se raztega na razdaljo kakor je črta med Berlinom in mestom Kairo v Afriki. Njena površina znaša eno tretjino Avstralije, je trikrat tolika kakor avstralski otok Nova Guineja in štirikrat in pol tolika kakor Nemčija. Brez večnega ledu je prav ozek pas ob morski obali, sicer pa je cela pokrajina pod ledeno odejo, ki doseže na mestih višino 3000 metrov. Vladajo tamkaj ledene razmere kakor pred toliko tisoč leti po celi Evropi, ko je kraljevala ledena doba. Kdor hoče dobiti pojmo ledeni dobi, mu je treba, da si ogleda podnebje in zaledenele ravani Grönlandije.

Pred kratkem se je vrnila z raziskovanj po omenjeni pokrajini nemška ekspedicija pod vodstvom profesorja Alfreda Wegener iz Gradca. Raziskovalci so zapustili ladjo v Disko zalivu ob zapadni grönlandski obali. Na sahen so prodrli 300 km v notranjost Grönlandije. Mraz se giblje med 0 do 20 stopinj pod ničlo. Nekaj nepopisnega so ledene gore, po katerih se kotilijo med groznim truščem ledeniki. — Nekaj vsakdanjega so valeče se ledene kocke v obsegu enega kvadratnega kilometra in visoke 20 metrov in še več. Ko sneži, padajo snežinke tako gosto, da človek ne vidi pri belem dnevu niti eno ped pred seboj.

Ekspedicija je bila radovedna, kako debela je ledena odeja. Posrečilo se ji je, da je led premerila 45 km od obali v višini 2550 metrov s pomočjo razstrelbe. Dognali so, da je bil debel na kraju razstrelbe 1200 metrov in zatem je še le trda zemlja, ki je komaj visoka 350 metrov.

Za ravnokar omenjeno ugotovitev so porabili 13 in pol kg ekrazita. Po drugod je led še bolj debel ter pritiska z neizmerno težo že tisoč in tisočletja zemljo. Kaka je ta zemlja, vedi Bog.

Grönlandija je ob obali obljudena od Eskimov, nad katerimi čuva Danska. Doslej se je brigal malokdo, da bi odkril tajnosti pokrajine večnega ledu, pod katerim so gotovo zakopani zemeljski zakladi. Nemci skušajo v zadnjem času zastaviti vse sile, da bi si znanstveno osvojili Grönlandijo, kjo odkrili njihovi predniki.

Otvoril sem nov Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49 (tik gimnazije), tel. 2358. Sanatorij je moderno urejen, zlasti za operativne slučaje, ima centralno kurjavo, vsaka soba topla in mizle voče. Diametrija, višinsko solnce, ultra-rudeča žarnica, tonzator. — Izbira zdravnikov povoljna. Cene zmerna. — Primari dr. Černič. 58

»Ne vemo, ali se poslužujejo popi s cerkovniki našega urnika, toda dejstvo je, da so se prilagodili novemu redu. Naj zapusti delavec tovarno po dnevi ali ponoči, vedno gre lahko k maši!«

V eni zadnjih številčk našega lista smo poročali, kako se podijo črede divjih konj po pustinjah Južne Amerike. Tokrat hočemo opisati, kako lovijo podivjane konjske črede v pokrajinah ob ruskem veletoku Volga. Tukaj sta znana dva načina lova: ruski in kirgiški.

Na ruski način je lovilo pod carsko Rusijo konje vojaštvo in seve predvsem kozaki. Ako so kje izsledili večjo čredo, so zgradili daleč pred njo plot, ki se je na sredini zoževal v trikot. Oficir je potom daljnogleda dognal, katere živali so najlepše in najboljše. Lov so pričeli jezdeci na konjih na ta način, da so ločili za ulovljenje določene živali od ostale črede in jih tirali proti trikotnemu plotu. Ko so pribrezali konjski divjaki na najbolj ozki prostor, so zaprli tamkaj v travi skriti lovci izhod in se vrgli nad ujetnike z vrvmi. Zvezane živali so vlekli v staje, da so se odpočile. Ko se je divji konj nekoliko opomogel, se je začel zaganjati z vso močjo proti stropu, cukal za priveze ter se metal na vse strani, da bi si otel ugrabljeno prostost. S pobežnimi poskusi neha, ko je popolnoma zmučen. Divjanje se ponavlja po več dni, ne da bi poskusil jetnik natrošeno mu hrano. Prvi znak, da se bo pustil konj ukrotiti, je ta, da se loti krme. Veliko jih sploh pogine, ker nočejo jesti. Divjanje najbolj vročerkvni pasem je mnogokrat tako silovit, da se konj pri tem ubije. Ko je žival enkrat premagala trmo, je popolna ukrotitev prav lahka. Prirodoslovci trdijo, da je v malokateri živali tako zelo razvito hrepenenje po prostem gibanju nego ravno pri divjem konju

Kirgizi so mongolski pastirski narod, ki lovijo najlepše divje konje čisto na drug način. Pri Kirgizih se ukvarja s konjskim lovom duhovščina. Svečenik se obleče v rdeč plašč in se plazi z vso previdnostjo proti čredi. Ko je izsledil najlepšo žival, se postavi po koncu in upre svoj pogled z vso srditostjo v za ujetje določenega konja. Pogled kirgiškega lovca nekako omami ter uspava divjaka, da se začne tresti po celem životu, a se ne more ganiti z mesta, medtem, ko so odbrzeli njegovi tovariši že bogznaj kam. Še le tedaj se vzdrami žival iz strmljenja, ko mu je skočil lovec na hrbet in mu vrgel krog vratu nalašč za krotenje izdelano udo. Konj se spusti v dir za pobeglo čredo, a vse divjanje mu ne pomaga nič, ker mu sedi na hrbtu krotitelj, ki jetnika kmalu užene.

Opisani način lova je skrivnost kirgiškega svečeništva in obstoji v moči človeškega pogleda nad živalskim.